2023/2513

17.11.2023

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/2513,

16. november 2023,

milles käsitletakse toimeaine metüültriflusulfurooni heakskiidu pikendamata jätmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 ning millega muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 540/2011

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta, ([1]) eriti selle artikli 20 lõiget 1 ja artikli 78 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni direktiiviga 2009/77/EÜ ([2]) kanti toimeaine metüültriflusulfuroon nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ ([3]) I lisasse.

(2) Direktiivi 91/414/EMÜ I lisasse kantud toimeained loetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heaks kiidetuks ja need on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 ([4]) lisa A osas.

(3) Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A osa kohaselt aegub toimeaine metüültriflusulfurooni heakskiit 31. detsembril 2023.

(4) Referentliikmesriigile Prantsusmaale ja kaasreferentliikmesriigile Taanile esitati kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 ([5]) artikliga 1 selles artiklis sätestatud ajavahemiku jooksul taotlus toimeaine metüültriflusulfurooni heakskiidu pikendamiseks.

(5) Taotleja esitas rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 artikli 6 kohaselt nõutavad täiendavad toimikud referentliikmesriigile, kaasreferentliikmesriigile, komisjonile ja Euroopa Toiduohutusametile (edaspidi „amet“). Referentliikmesriik leidis, et taotlus on vastuvõetav.

(6) Referentliikmesriik koostas kaasreferentliikmesriigiga konsulteerides pikendamist käsitleva hindamisaruande kavandi ning esitas selle 26. juulil 2019 ametile ja komisjonile. Pikendamist käsitleva hindamisaruande kavandis tegi Prantsusmaa ettepaneku jätta metüültriflusulfurooni heakskiit pikendamata.

([1]) ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.
([2]) Komisjoni 1. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/77/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ, et lisada toimeainete hulka klorosulfuroon, tsüromasiin, dimetakloor, etofeenproks, lufenuroon, penkonasool, triallaat, triflusulfuroon (ELT L 172, 2.7.2009, lk 23).
([3]) Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1).
([4]) Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT L 153, 11.6.2011, lk 1).
([5]) Komisjoni 18. septembri 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 844/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted (ELT L 252, 19.9.2012, lk 26). See rakendusmäärus on asendatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1740, ent seda kohaldatakse siiski jätkuvalt nende heakskiidu pikendamise menetluste suhtes, mis hõlmavad: 1) toimeaineid, mille heakskiidu kehtivusaeg lõpeb enne 27. märtsi 2024; 2) toimeaineid, mille heakskiidu kehtivusaega on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 17 kohaselt 27. märtsil 2021 või pärast seda vastu võetud määrusega pikendatud 27. märtsini 2024 või sellest hilisema kuupäevani.

(7) Amet tegi täiendava koondtoimiku üldsusele kättesaadavaks. Samuti edastas amet pikendamist käsitleva hindamisaruande kavandi taotlejale ja liikmesriikidele märkuste esitamiseks ning algatas selle kohta avaliku konsultatsiooni. Amet edastas laekunud märkused komisjonile.

(8) 1. aprillil 2022 esitas amet komisjonile oma järeldused ([6]) metüültriflusulfurooni eeldatava vastavuse kohta määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele.

(9) Amet tegi kindlaks kriitilise probleemi seoses põhjavee saastumisega metüültriflusulfurooni toksikoloogiliselt olulise metaboliidiga IN-JU122, mida prognoosi kohaselt esineb parameetrilist väärtust 0,1 µg/l ületavas kontsentratsioonis kõikides põhjavee hindamise stsenaariumide puhul vaadeldud geoklimaatilistes tingimustes metüültriflusulfurooni kõikide kavandatud kasutusviiside puhul. Seepärast ei ole praegu võimalik kinnitada, et vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 4 lõike 3 punkti b nõuetele ei avalda põhjavees esinevad metüültriflusulfurooni metaboliidid vastuvõetamatut mõju põhjaveele ega kahjulikku mõju inimeste tervisele.

(10) Peale selle jõudis amet järeldusele, et metüültriflusulfuroonil on endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi, millest võib tuleneda kahjulik mõju inimestele, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 ([7]) II lisa punktis 3.6.5. Ameti sõnul ei ole võimalik tõendada, et metüültriflusulfurooniga kokkupuute määr on tühine, sest eeldatavalt võib külvikorrakultuurides esineda selle jääke kontsentratsioonis, mis ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 ([8]) artikli 18 lõike 1 punktis b sätestatud vaikeväärtust. Seega ei ole määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punktis 3.6.5 sätestatud nõue täidetud. Amet jõudis ka järeldusele, et tarbijatele toidu kaudu avalduva riski hindamist ei ole võimalik lõpule viia.

(11) Hinnates seda, kas metüültriflusulfuroon on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 4 lõikest 7 lähtuvalt vajalik, et tõrjuda sellist taimetervisele avalduvat tõsist ohtu, mida ei ole võimalik ära hoida muude olemasolevate vahenditega, sealhulgas mittekeemiliste meetoditega, jõudis amet järeldusele, et mõnes liikmesriigis ja mõne kasutusviisi puhul ei pruukinud hindamise ajal olla olemas piisavat arvu kemikaalipõhiseid alternatiive. Siiski on olemas mõned mittekeemilised meetodid (näiteks mehaaniline umbrohutõrje), ehkki need ei pruugi olla sama tõhusad kui keemilised meetodid ja/või nendega võivad kaasneda majanduslikud või muud laadi teostatavuspiirangud. Peale selle saaks asjaomastes liikmesriikides teha kättesaadavaks täiendavad kemikaalipõhised alternatiivid teistes liikmesriikides kättesaadavate alternatiivsete toodete vastastikuse tunnustamise kaudu, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 40. Samuti leiab komisjon, et ei ole tuvastatud ühtki asjaomast tõsist ohtu taimetervisele. Seepärast leiab komisjon, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 4 lõikes 7 sätestatud erandi kohaldamise tingimused ei ole täidetud.

(12) Komisjon esitas alalisele taime-, looma-, toidu- ja söödakomiteele 14. oktoobril 2022 pikendamist käsitleva aruande ja 11. juulil 2023 käesoleva määruse eelnõu.

(13) Komisjon palus taotlejal esitada ameti järelduste kohta oma märkused. Peale selle palus komisjon rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 artikli 14 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt, et taotleja esitaks oma märkused pikendamist käsitleva aruande kohta. Taotleja esitas oma märkused ja neid on põhjalikult kaalutud.

(14) Vaatamata taotleja esitatud väidetele ei olnud võimalik lugeda kõnealuse toimeainega seotud probleeme lahendatuks.

([6]) „Peer review of the pesticide risk assessment of the active substance triflusulfuron-methyl“ („Toimeaine metüültriflusulfurooni pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitlev vastastikune eksperdiarvamus“) (wiley.com) (*EFSA Journal* 2022; 20(5): 7303).

([7]) Komisjoni 19. aprilli 2018. aasta määrus (EL) 2018/605, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa ja sätestatakse teaduslikud kriteeriumid endokriinsüsteemi häireid põhjustavate omaduste kindlakstegemiseks (ELT L 101, 20.4.2018, lk 33).

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

(15) Seega ei ole leidnud kinnitust, et vähemalt ühe taimekaitsevahendi ühe või mitme iseloomuliku kasutusviisi puhul on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumid täidetud. Seepärast on asjakohane jätta toimeaine metüültriflusulfurooni heakskiit vastavalt kõnealuse määruse artikli 20 lõike 1 punktile b pikendamata.

(16) Rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 tuleks seega vastavalt muuta.

(17) Liikmesriikidele tuleks anda piisavalt aega metüültriflusulfurooni sisaldavate taimekaitsevahendite lubade tagasivõtmiseks.

(18) Kui liikmesriigid annavad metüültriflusulfurooni sisaldavate taimekaitsevahendite jaoks vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 46 ajapikendust, ei tohi see ajavahemik olla pikem kui 9 kuud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

(19) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2022/1480 ([9]) pikendati metüültriflusulfurooni heakskiidu kehtivusaega 31. detsembrini 2023, et pikendamismenetluse saaks lõpule viia enne kõnealuse toimeaine heakskiidu aegumist.

(20) Kuna metüültriflusulfurooni heakskiidu praegune kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2023, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti.

(21) Käesolev määrus ei piira õigust esitada määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 7 kohaselt uut taotlust metüültriflusulfurooni heakskiitmiseks.

(22) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Toimeaine heakskiidu pikendamata jätmine

Toimeaine metüültriflusulfurooni heakskiitu ei pikendata.

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 muutmine

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A osast jäetakse välja metüültriflusulfurooni käsitlev 289. rida.

Artikkel 3

Üleminekumeetmed

Liikmesriigid võtavad toimeainet metüültriflusulfurooni sisaldavate taimekaitsevahendite load tagasi hiljemalt 20. veebruariks 2024.

([9]) Komisjoni 7. septembri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/1480, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete 2-fenüülfenooli (sealhulgas selle soolad, näiteks naatriumsool), 8-hüdroksükinoliini, amidosulfurooni, bensulfurooni, bifenoksi, kloormekvaadi, klorotolurooni, klofentesiini, klomasooni, daminosiidi, deltametriini, dikamba, difenokonasooli, diflufenikaani, dimetakloori, esfenvaleraadi, etofeenproksi, fenoksaprop-P, fenpropidiini, fenpürasamiini, fludioksoniili, flufenatseedi, flumetraliini, fostiasaadi, lenatsiili, MCPA, MCPB, nikosulfurooni, parafiinõlide, parafiinõli, penkonasooli, pikloraami, proheksadiooni, propakvisafopi, prosulfokarbi, kvisalofop-P-etüüli, kvisalofop-P-tefurüüli, naatrium-5-nitroguaiakolaadi, naatrium-*o*-nitrofenolaadi, naatrium-*p*-nitrofenolaadi, väävli, tebufenpüraadi, tetrakonasooli, triallaadi, triflusulfurooni ja tritosulfurooni heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 233, 8.9.2022, lk 43).

Artikkel 4

Ajapikendus

Ajapikendus, mille liikmesriigid annavad kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 46, lõpeb hiljemalt 20. augustil 2024.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. november 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN